

Obsah

ÚVOD.....	7
1. ANTROPOGENNÍ ZÁTĚŽ A JEJÍ CHARAKTERISTIKA	8
1.1 OBECNĚ K ZÁTĚŽI PROSTŘEDÍ	8
1.2 ANTROPOGENNÍ ZÁTĚŽ KRAJINY V PODKRUŠNOHOŘÍ	10
1.3 TĚŽBA UHLÍ A JEJÍ DŮSLEDKY V PODKRUŠNOHOŘÍ	11
1.4 ANALÝZA KONKRÉTNÍCH PROBLÉMŮ V ENVIRONMENTÁLNÍ A SOCIÁLNĚ EKONOMICKÉ OBLASTI	15
2. MOŽNOSTI OBNOVY ANTROPOGENNĚ POSTIŽENÉ KRAJINY V SEVERNÍCH ČECHÁCH	22
2.1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA REKULTIVACE	22
2.2 Z HISTORIE REKULTIVACÍ V SEVERNÍCH ČECHÁCH	23
2.3 REKULTIVACE POZEMKŮ PO TĚŽBĚ NEROSTNÝCH SUROVIN NA PŘÍKLADU SEVERNÍCH ČECH	24
2.4 RADIAČNÍ A TEPELNÝ REŽIM NA VÝSYPKÁCH	26
2.5 TECHNOLOGIE REKULTIVACÍ	28
2.6 REKULTIVACE SKLÁDEK ODPADŮ, ODKALIŠT A SLOŽIŠT	35
2.7 CHARAKTERISTIKA REKULTIVOVANÉ KRAJINY	35
3. REVITALIZACE KRAJINY	37
3.1 TERMINOLOGIE OBNOVY KRAJINY A STRESOVÝCH FAKTORŮ PŮSOBÍCÍCH ZÁTĚŽ PROSTŘEDÍ	37
3.2 METODICKÉ ZÁKLADY REVITALIZACE KRAJINY	39
3.3 REVITALIZAČNÍ CÍLE	42
3.4 REVITALIZAČNÍ METODY	43
3.5 ZÁVĚR	48
4. RESOCIALIZACE ÚZEMÍ	49
4.1 OBECNĚ K PROBLEMATICE	49
4.2 NÁVRAT ČLOVĚKA DO KRAJINY V PODKRUŠNOHOŘÍ	49
4.3 KONKRÉTNÍ PŘÍKLADY	50
4.4 MOŽNOSTI RESOCIALIZACE KRAJINY S VYUŽITÍM EVROPSKÝCH FONDŮ – REGIONÁLNÍHO OPERAČNÍHO PROGRAMU	52
5. TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRO ŘEŠENÍ DISPARIT V HORNINOVÉM PROSTŘEDÍ	57
5.1 DISPARITY A JEJICH TRANSFORMACE NA INDIKÁTORY	57
5.2 IDENTIFIKACE DISPARIT HORNINOVÉHO PROSTŘEDÍ V PODKRUŠNOHOŘÍ	59
5.3 SHRNTÍ TEORETICKÉHO POSOUZENÍ TRANSFORMACE DISPARIT NA INDIKÁTORY HORNINOVÉHO PROSTŘEDÍ A MOŽNOSTI JEJICH PRAKTICKÉHO VYUŽITÍ	62
6. REVITALIZACE VODNÍCH TOKŮ	63
6.1 CHEMIE VODY A BIOTICKÉ INDIKÁTORY	63
6.2 METODY "INSTREAM FLOW" A MĚŘENÍ FYZIKÁLNÍCH VLASTNOSTÍ STANOVÍŠTĚ	63
6.3 KRAJINNÉ INDIKÁTORY	64
6.4 POSTUP REVITALIZACE DROBNÝCH VODNÍCH TOKŮ	67
6.5 VEGETAČNÍ DOPROVOD VODNÍCH TOKŮ	70
6.6 ZÁVĚR	72
7. TRVALÉ TRAVNÍ POROSTY A JEJICH VÝZNAM	73
7.1 CHARAKTERISTIKA FUNKCÍ TRVALÝCH TRAVNÍCH POROSTŮ	73
7.2 VYUŽITÍ TTP NA CHOMUTOVSKU A V MODELOVÉ OBLASTI	75
7.3 VÝVOJOVÉ TENDENCE	82
8. INTEGRACE ENVIRONMENTÁLNÍCH A SOCIÁLNĚ-EKONOMICKÝCH KRITÉRIÍ JAKO PŘEDPOKLAD ÚČINNOSTI REVITALIZACE POŠKOZENÉHO ÚZEMÍ	85
8.1 Úvod	85
8.2 SHRNTÍ ZÁKLADNÍCH CHARAKTERISTIK MODELOVÉHO ÚZEMÍ	86
8.3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA REVITALIZACE ANTROPOGENNĚ POŠKOZENÉHO ÚZEMÍ	88

8.4	POZNATKY O SAMOORGANIZACI EKOSYSTÉMŮ JAKO VÝCHODISKO REVITALIZACE MODELOVÉHO ÚZEMÍ	91
8.5	PENĚŽNÍ HODNOCENÍ EKOLOGICKÝCH FUNKCÍ A SLUŽEB EKOSYSTÉMŮ	94
8.6	ZÁVĚRY	100
9.	VÝCHODISKA REGIONÁLNÍHO ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ PŘI ŘEŠENÍ ÚKOLŮ REVITALIZACE A RESOCIALIZACE ANTROPOGENNĚ POSTIŽENÉHO ÚZEMÍ	102
9.1	PŮVOD A SMYSL ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ REGIONÁLNÍHO MĚŘITKA	102
9.2	POZNÁMKY K VÝVOJI PŘÍSTUPU ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ K PROBLEMATICE REVITALIZACE A RESOCIALIZACE ANTROPOGENNĚ POSTIŽENÉHO ÚZEMÍ V PODKRUŠNOHOŘÍ	102
9.3	NOVÝ STAVEBNÍ ZÁKON A PROBLEMATIKA REVITALIZACE A RESOCIALIZACE ANTROPOGENNĚ POSTIŽENÉHO ÚZEMÍ V PODKRUŠNOHOŘÍ	104
9.4	ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ	109
10.	VYMEZENÍ A FUNKCE SOCIÁLNÍHO POTENCIÁLU V ÚZEMÍ	110
10.1	ÚVOD	110
10.1	VYMEZENÍ POJMŮ	110
10.2	FORMY AKTIVIZACE ÚZEMNÍHO SOCIÁLNÍHO POTENCIÁLU	117
10.3	ZÁVĚREČNÉ ZAMYŠLENÍ A PŘÍKLADY Z PRAXE	118
11.	VYUŽITÍ SOCIOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ JAKO METODY PRO DESKRIPTCI A USMĚRNĚNÍ ÚZEMNÍHO ROZVOJE	122
11.1	OBSAHOVÉ ZARÁMOVÁNÍ PROBLEMATIKY	122
11.2	STABILITA OBYVATELSTVA A PRACOVNÍ POMĚRY	123
11.3	HODNOCENÍ PODNIKATELSKÉHO PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ SPRÁVY	125
11.4	HODNOCENÍ ZMĚN V ÚZEMÍ A KRAJINĚ	127
11.5	ZÁVĚRY	128
12.	SCÉNÁŘE MODELOVÉ OBLASTI PODKRUŠNOHOŘÍ A JEJICH VÍCEKRITERIÁLNÍ HODNOCENÍ	130
12.1	METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA SCÉNÁŘŮ	130
12.2	ZÁKLADNÍ PREMISY KONSTRUKCE SCÉNÁŘE	133
12.3	OBSAH SCÉNÁŘŮ	134
12.4	VERBÁLNĚ FORMULOVANÉ HYPOTÉZY JEDNOTLIVÝCH VARIANT SCÉNÁŘE	135
12.5	VLASTNÍ PROPOČET	136
12.6	INTERPRETACE VÝSLEDKŮ A DISKUSE	144
13.	SOUHRN	145